

Jabok, podzim 2019. Volitelný seminář raná péče. Mgr. Terezie Hradilková

4.blok výuky, středa 18. 12. 14:00 – 17:00

Téma:

1. příběh rodiny
2. další formy rané péče (individuální i skupinové)
3. koordinace služeb
4. plánování s rodinou
5. příprava na vzdělávání dítěte

Opakování témat z 3. bloku:

- I. Příběh rodiny (Kazuistika).
- II. Jak se v rané péči pracuje, s rodiči, dětmi s okolím (Tři programy rané péče).
- III. Konzultace v rodině

Témata 4. bloku:

1. příběh rodiny

Jak jste našli rodinu

Rozbor příběhů studentek

Prezentace kazuistik přítomných. Zajímavé postřehy, různé úhly pohledu, různá délka. Diskuse o tom, že podoba kazuistiky záleží na tom, za jakým účelem a s jakým cílem je kazuistika sestavena.

Vždy je ale účelné, aby byla:

- Srozumitelná (jazyk a řazení)
- Přehledná (neopakovat, řazení)
- Konkrétní (nezobecňovat, používat citace, informace, ne domněnky, hodnocení,...)

2. další formy rané péče (individuální i skupinové)

Další individuální formou rané péče je

- **doprovázení rodičů k lékaři, na úřady** a do dalších institucí

- vypracování zpráv a podpůrných, vyjádření pro konkrétní rodinu či odborníky.

- **setkání** s jinými rodiči či **semináře** s odborníky, aby mohli sdílet

zkušenosti a informace, proto organizují střediska pro doplnění individuálních konzultací i společné aktivity: semináře s odborníky, setkání a dílny pro rodiče.

Nezřídka se stává, že tato činnost přeroste ve svépomocnou skupinu rodičů, kteří převezmou s ukončením rané péče její organizaci.

- **pobyty/kurzy pro celé rodiny**, převážně týdenní, případně víkendové. Jako vyvážení individuální pozornosti rodičům v jejich domácnosti se skupinové „pobyty“ staly pro rozvoj a působení rané péče zásadní. Zejména pro možnost sdílení zkušeností mezi rodiči navzájem. Jde o intenzivní skupinovou akci pro celé rodiny s ustálenou strukturou programu: dopolední hry a stimulace dětí s rodiči vedená poradkyněmi se střídá s odpoledními individuálními programy, procházkami, přednáškami a nutně s odpočinkem (nebo učením se odpočívání) pro rodiče. Sourozenci mívají vlastní skupinu, kde se jim věnují studenti nebo psycholog a kde si mohou užít řádění a volné hry bez dohledu rodičů a bez ohledu na potřeby svého sourozence s postižením. Odborný program vedou poradkyně nebo externí odborníci a večerní hlídání zajišťují dobrovolníci nebo studentky na praxi. Týdenní kurz je také vhodnou příležitostí, kdy se rodiče seznámí s dalšími pracovníci rané

péče a pozvanými hosty – odborníky a mohou vyzkoušet nabídku jejich služeb, například canisterapii či hipoterapii.

Distanční služby „na dálku“ (kdy necestuje ani rodič ani pracovník):

- **telefonické konzultace** nebo **konzultace elektronicky přes internet**,
- **zasílané informace**: poradkyně nebo koordinátorka střediska vyhledává pro rodiče kontakty, informace, návazné služby, píše doporučení a zprávy, které rodičům posílá.

Někteří zřizovatelé rané péče vydávají a distribuují pro rodiče vlastní **informační časopis**.

Je již standardem, že pracoviště provozují **webové stránky**, jejichž velká část je určena rodičům – ať již zájemcům o služby, tak i jejich uživatelům. Odpovídá tomu i zvyšující se procento rodičů, kteří se dozvědí o službě z internetu nebo požádají o službu prostřednictvím e-mailu.

Do komunikace poskytovatelů s rodiči i mezi rodiči zasáhl vznik a rozvoj **sociálních sítí**. Využívání diskusní fór, tematických informačních serverů a blogů je u rodičů na vzestupu.

3. koordinace služeb

Někdy se jako samostatná forma služby uvádí care-management (řízení péče) nebo case-management (řízení případu). Je to zajištění všestranné a koordinace kombinované pomoci a služeb péče, služeb a podpor (placených i neformálních) pro konkrétní osobu (v rané péči tedy pro dítě a jeho rodinu), tam, v místě bydliště, v komunitě, kde žijí.

Koordinátor/ka je poradkyně rané péče, která má případ rodiny na starosti (jejich klíčová pracovníce) a může jí být nápomocná sociální pracovníce nebo koordinátorka služeb pracoviště rané péče. Podle zadání rodiny a IP rodiny a s jejich aktivním přispěním

- mapuje, hledá a oslovuje další služby a podpory pro rodinu – místní MC, ZUŠ, sportovní/zájemový klub, SPC, MŠ, sociální odbor MÚ či MČ, MAS, sociální rehabilitaci
- působí jako „přenašeč informací a mediátor“ mezi osobami a službami a odborníky, které rodinu již podporují, aby byli informováni vzájemně o svých intervencích k dítěti či rodiči, aby se všechny podpory posilovaly, nikoliv kvantitou nezeslabovaly své působení nebo nevyžadovali od rodičů další a další vysvětlování.

Ideální formou pro takovou účinnou koordinaci je „kruh podpory“ nebo „mezioborové multidisciplinární setkání“ apod.

4. plánování s rodinou

Principy Individuální plánování zaměřené na člověka (PCP).

IP se „nevypĺňuje“, ale „zaznamenává“!

Praxe: individuální plán pro rodinu (s rodinou, podle cílů vyslovených rodinou, do půl roku od nástupu do služby)

Obsah IP:

- Cíle rodičů (cíle spolupráce s ranou péčí) a kroky k cíli
- Zdroje: kdo, co, čím, pomůže dojít cíle
- Termíny: Kdo co udělá, do kdy

5. příprava na vzdělávání dítěte

Podpora rodiny před nástupem dítěte s postižením do MŠ či ZŠ (co potřebuje dítě znát, vědět, zvyknout si před nástupem do školy)

Informace o způsobech a programech vzdělávání

Podpora rodiny v navázání kontaktu a spolupráce s poradenskými pracovišti (SPC, PPP...)